

NOWY

ZAS

KATOWICE
UL. MIELECKIEGO 8
TELEFON 29-43

REPREZENIACJ

BEŁSKO, Katowice .. Nr. 25-26
BOGUSZEW, Dąbrowa .. Nr. 1-2
CIESZYN, Międzyb. .. Nr. 28
RYBNIK, Mikołaj .. Nr. 9
TARNOWSKIE GÓRY -- LOBLINIEC

Garnizon żołnierzy demonstruje przeciw hitlerowcom

WIEDEN 23.6. Wczoraj urządzili żołnierze garnizonu Krems demonstrację przeciwko narodowym socjalistom z powodu znanego zamachu na oddział policyjny.

Żołnierze wtargnęli do restauracji, która była główną kwaterą na narodowych socjalistów i pobili znajdujących się tam zwolenników tej partii.

Następnie żołnierze ruszyli ulicami miasta, bijąc po drodze do krwi 4-ech narodowych socjalistów.

Z Krems pociągali demonstranci do miasta Sten, gdzie urządzili demonstrację przed domem tamtejszego burmistrza Rettera.

Zandarmierja wystąpiła przeciwko demonstrantom.

O godz. 10 wiecz. wysłano kompanię alarmową, która przywróciła spokój.

W mieście panuje wzburzenie. Narodowi socjaliści, którzy pojawili się na ulicach miasta Krems, ścigani byli i policzkowani.

Grecja na wulkanie Nowe spiski rewolucyjne

ATENY, 23.6. — Tel. wł. — Ostatni zamach na Venizelosa spowodował niebywały chaos polityczny w Grecji i zastrzeżenie stosunków wewnętrznych.

Obecny rząd grecki jest za słaby, by mógł opanować sytuację, i jak mówią pogłoski, widzi on jedyne wyjście dla zdławienia opozycji w usunięciu Venizelosa.

Pogłoski, które nie znajdują narazie potwierdzenia mówią, że zamach na Venizelosa zorganizowany został za zgodą rządu.

Wiele kłopotu przyczyniają rządowi także Kreteńczycy, rodacy Venizelosa, którzy od kilku dni w grupach po 10, 50, a nawet 100 ludzi wysiadają na ląd w Kaney. Jakże są ich zamiary, niewiadomo.

Na wszelki wypadek władze zarzą-

dziły pogotowie wojska i marynarki wojennej, obawiając się rewolucji.

Wydalenie rozpanoszonych Niemców D'a zamówień poświęcono dyrektorów

Naczelnym kierownikiem technicznym hut koncernu Wspólnoty Interesów, p. Klinck, który za nieprawne tytułowanie się inżynierem ska-

zany został przez sąd administracyjny w Król. Hucie na 2 tygodnie aresztu, oraz za samowolne przedłużenie sobie pobytu w Polsce

bez zezwolenia władz na dalsze siedem dni, otrzymał w dniu wczorajszym polecenie opuszczenia granic Państwa Polskiego w terminie 24 godzin.

Nareszcie więc społeczeństwo polskie odetchnie nieco, bowiem p. Klinck znany był ze swego nieprzychylnego stosunku do postulatów społeczeństwa polskiego i w podległych mu zakładach prowadził politykę germanizacyjną.

Równocześnie dowiadujemy się, że z dniem 1 lipca b. r. ustępuje ze swego stanowiska jeden z licznych dyrektorów huty Królewskiej Pondorf. Stanowisko po nim obejmie dyrektor huty Zgoda.

Zmiany te wskazują, że pod wpływem konieczności, koncern Wspólnoty Interesów wyzbywa się niektórych bardziej bojowych reprezentantów niemieckiej, słusznie obawiając się, że w przeciwnym razie domaganie się zamówień interwencyjnych za pośrednictwem robotników byłoby bezskuteczne.

Katastrofa lotnicza 2 ofiary

JEROZOLIMA 23.6. Z Bagdadu donoszą, iż podczas lotu ćwiczebnego jeden z ostatnio zakupionych w Anglii samolotów wojskowych runął z nieznacznej wysokości na ziemię.

Pilot i mechanik zginęli na miejscu.

Poszukiwania zaginionych Hiszpanów 32 samoloty na zwiadach

MEKSYK 23.6. O losie lotników Collart i Barberan niema w naszym ciągu wiadomości.

Wobec informacji, jakoby lotnicy ulegli wypadkowi u stóp góry

Malinche, udała się na poszukiwanie eskadra, złożona z 32 samolotów wojskowych, śladów jednak lotników nie znaleziono.

Koncert Paderewskiego na rzecz Żydów

Omawiając urządzony przez Paderewskiego w Paryżu koncert na rzecz uciekinierów żydowskich z Niemiec, „Manchester Guardian” pisze, że ten czyn wywrze głębokie wrażenie w całym świecie.

Pożar bazarów w Bagdadzie

JEROZOLIMA, 23.6. W dzielnicy bazarów Chan Ramma w Bagdadzie wybuchł pożar, niszcząc doszczętnie kilka magazynów.

Straty wynoszą około 25.000 funtów.

Minjaturowe państewko przeżywa rewolucję

RZYM 23.6. — Tel. wł. — Policja republiki St. Marino wykryła spisek przeciwko życiu dwu obecnie rządzących „kapitanów”, najwyższych przedstawicieli władzy miejscowej.

Policja tamtejsza oraz włoska dołona szeregu aresztowań

(St. Marino, republika na pół wyspie Apenińskim, pozostająca od roku 1862 pod opieką królów włoskich i protektoratem państwa włoskiego. Liczy 12.000 mieszkańców. Stolicą jest St. Marino, liczące 2.000 mieszkańców)

Wybuch gazu w pałacu króla butów

PRAGA 23.6. W Brnie Morawskim wydarzyła się katastrofalna eksplozja gazu świetlnego w t. zw. „pałacu Buty” (bazar obuwia), przy jednej z głównych ulic miasta.

Z niewyjaśnionych dotychczas przyczyn zapalił się gaz w przewodzie między pierwszym a drugim piętrem gmachu i nastąpił

gwałtowny wybuch.

Część sufitu pierwszego piętra runęła na dół, zasypując cały sklep obuwiem. Na szczęście katastrofa wydarzyła się w porze południowej, kiedy personel był na obiedzie.

Od spadających gruzów trzy osoby odniosły obrażenia.

Wśród przechodzącej w chwili wybuchu koło gmachu publiczności wybuchła z powodu niezwykle silnej detonacji wielka panika.

Szkody materialne są znaczne.

Zastanówmy się trochę...

Odwrotna strona medalu

W Londynie odbywa się międzynarodowa konferencja ekonomiczna. Trwa już dni jedenaście.

Zebrało się tam około 1.500 ludzi, przedstawicieli 66-ciu państw świata. Same matadory, dyplomaty, mężowie stanu, ekonomiści, politycy... Wielcy ludzie... — rozmiały i „doniosłości” tej konferencji, która ma „zmienić losy świata” świadczy bodajby fakt, że jak wynika z obliczeń — jedna minuta tych obrad kosztuje około... 10.000 dolarów.

Przepiętnie i pomysłowo jest urządzony bufet dla uczestników konferencji. W ciągu jednej godziny może być podany obiad dla kilkuset osób, przyczem menu jest ułożone w ten sposób, że każdy delegat znajduje w niem swą „narodową” potrawę.

„Baterja” butelek, zdobiących półki baru, to przegląd wynalazczości w dziedzinie spirytualistów... całego świata. Począwszy od oryginalnej rosyjskiej „smirnowki” — dziś zwanej „rykowką”, aż do jakichś cudacznych

glinianych butelek z malajskimi likierami.

W biurach konferencji jest zatrudnionych około 50-ciu starszych woźnych, przeszło 200 „boy’ów”, 25 garderobianych i garsonów. Biura konferencji dały pracę trzem tuzinom stenotypistek, kilkudziesięciu telefonistom i t. d.

*

Tak to się wszystko pięknie przedstawia... Tak to wszystko imponująco wygląda... I tak to sporo... kosztuje...

I co z tego? Codziennie przychodzą depesze o coraz nowych trudnościach wynikłych w toku obrad, o nowych rozdziewkach...

Delegacja amerykańska odmawia zgody na stabilizację walut... Z początku jest wielka konsternacja, ale wkrótce okazuje się, że nie zaskoczyło to oświadczenie żadnego z „wielkich” państw... Moczarze ci sobie to już zgóry poufnie ukartowali...

I tak będzie ze wszystkim... Wielcy „macherzy” dawno już zrobili to, co dla nich jest dogodnie, a tłum uczestników konferencji gada, gada, bankietuje, uczłuje, prawi sobie komplementy...

Ostatecznie — może to być dla nich przyjemnością i zabawą...

Ale — może miliony małych, szarych ludzi, miliony ludzi pracy, miliony bezrobotnych we wszystkich państwach i narodach na konferencji reprezentowanych chciałyby wiedzieć jedno:

Wielkiemu bankietowi dla wyfraczonych przy-
ków?

„Kto to bude platić” — jak mówią nasi pobratymcy Cześci...

Syn b. prezydenta Rzeszy aresztowany przez hitlerowców

BERLIN 23.6. — Tel. wł. — W dniu dzisiejszym szturmowcy hitlerowscy, w charakterze policyjnych pomocników wkroczyli do mieszkania posła socjalistycznego do Reich-

stagu, Fryderyka Eberta, syna b. prezydenta Rzeszy Eberta i aresztowali go.

Ponadto aresztowany został były burmistrz Brandenburgii Schiller

O traktat handlowy polsko-austriacki

WIENIEN, 23.6. Wiedeńskie biuro korespondencyjne donosi z Londynu, iż austriacki minister handlu Stokinger miał sposobność w Londynie przeprowadzić rokowania z delegatami polskimi w sprawie

austriacko-polskiego traktatu handlowego. Udało mu się przytem załatwić kilka spornych punktów rokowań, tak że należy oczekiwać, iż podpisanie traktatu nastąpi w najbliższych tygodniach.

Echa olbrzymiej kradzieży w hotelu Europejskim w Warszawie

KRAKÓW, 23.6. — Tel. wł. — Przed sądem apelacyjnym w Krakowie roz-

grał się dziś epilog sensacyjnej kradzieży, jaką w dniu 11 marca 1930 r. dokonano w hotelu Europejskim w Warszawie: Łupem złodziei padły wówczas kosztowności pp. Falterów wartości

175.000 złotych.

Skradziono dwa sznury pereł, wartości 100.000 złotych, dwa pierścienie z brylantami każdy po 7 karatów, jeden pierścionek ze szmaragdem 8-karatowym, broszki, kolczyki i t. p.

W wyniku dochodzeń w sprawie tej kradzieży policja warszawska ujęła sprawców, którzy stanęli przed sądem warszawskim. Jeden z nich, główny sprawca Edward Danko, zeznał, iż pereły rzucił do Wisły pod Wawelem w Krakowie w czasie poświegu policyjnego. Dochodzenia ujawniły jednak, iż pereły zostały sprzedane przez niego niejakiej Helenie Mroczkowskiej, właścicielce re-alności w Krakowie, która w styczniu r. b. stanęła przed sądem okręgowym oskarżona o współuczestnictwo w tej kradzieży i została wówczas zasądzona na rok więzienia.

W dniu dzisiejszym w sądzie apelacyjnym odbyła się powtórna rozprawa przeciw Helenie Mroczkowskiej, w wyniku której oskarżona została z braku dowodów winy uniewinniona. (G).

POGODA

Wielkopolska, Polska środkowa, Wyżyna Małopolska, Śląsk, Podhale i Tatry: przeważnie pochmurno ze skłonnością do burz i deszczu. Chłodniej. Umiarkowane wiatry wschodnie i południowo-wschodnie, skręcające przez południe ku zachodowi.

Pozostałe dzielnice: chmurno ze skłonnością do burz i ulew. Lekkie ochłodzenie. Umiarkowane wiatry południowo-wschodnie.

ŚWIĘTO MORZA
29 b. m.

Nieprawdziwe pogłoski o amnestji

Jak się dowiadujemy, pogłoski o amnestji, jaka rzekomo miałyby być ogłoszona w dniu 11-ym listopada b. r. są całkiem nieprawdziwe. Sprawa amnestji nie była ani projektowana ani rozpatrywana.

Wizyta ks. Mikołaja w Polsce

BUKARESZA, 23.6. Prasa rumuńska zapowiada przybycie w przyszłym tygodniu do Polski rumuńskiego księcia Mikołaja, który odbywa podróż po europejskich ośrodkach przemysłu lotniczego.

Olbrzymia burza nad Berlinem

BERLIN, 23.6. Wczoraj wieczorem przeszła nad Berlinem olbrzymia burza, połączona z oberwaniem się chmury.

Burza wyrządziła wielkie szkody w mieście.

Straż pożarna wzywana była wielokrotnie i w ciągu nocy około 1000 razy.

Wróżby na dzis

Już wczesny ranek przyniesie nam dobrą passę. Nie należy jednak przytem zapominać, że w godzinach obiadowych będzie się manifestować gorsza passa, która może nam przynieść nagłe zmiany i nieoczekiwane niepokoje.

Później jednakże, około godz. 16-ej — wszystko się zmieni na lepsze, a silna passa pomyślna, jaka się wówczas zaznaczy, obiecuje nam wesoły humor, sympatyczne towarzystwo zainteresowanie rozrywkami i powodzenie w związku z miłością i sztuką.

Nieco przed godz. 22-ga mogą się zaznaczyć przemijające rozczarowania lub zawody, które ustąpią miejsca spokojnej energii i aktywności.

Straszliwy huragan we Francji Kilkanaście osób rannych

HAVRE, 23.6. Silne burze, panujące od tygodnia w całej prawie Francji, dające się dotkliwie odczuwać na kanale La-Manche, odbiły się dn. 20 bm. popołudniu na Rouen w postaci niezwykle silnej trąby powietrznej.

Koło godz. 5-ej robotnicy, pracujący w porcie i przechodzący spacerem w odległości kilkuset metrów trąbę powietrzną w postaci wysokiego stożka, niosącego piasek, kamienie, gałęzie drzew i deski

W kilka sekund później huragan uderzył w wielki skład węgla i fabrykę brykietów firmy Pierret nad Sekwaną. Budynki fabryczne, zajmujące około 3.500 m. kw. runęły jak domki z kart. Na szczęście cały personel robotniczy był nawewnątrz budynków i tylko dwie robotnice zostały ciężko ranne. Szkody są olbrzymie, gdyż cała fabryka jest doszczętnie zburzona.

Posuwając się wzdłuż wybrzeża huragan przewrócił kilka autobusów, pchnął jeden z kranów portowych o przeszło 60 metrów, tak że zderzył się on z drugim, nastę-

nie porwał w powietrze złożone w magazynach deski i belki średnicy 30 cm., które spadały na domy sąsiednie, uszkadzając je poważnie.

Kilkanaście osób zostało poranionych, z tych jedna, uderzona belką, ma złamane obie nogi.

W sąsiedztwie Rouen huragan wyrządził poważne szkody w kolumnie robotniczej Les Sapins, burząc kilka budynków, na szczęście bez poważniejszych ofiar wśród mieszkańców.

i w Rumunii

BUKARESZA 23.6. Wczorajszej nocy w okolicy Braszowa zanotowano silny spadek temperatury. W górach spadł dość obfity śnieg.

W rozmaitych miejscowościach starej Rumunii zanotowano gwałtowne burze i orkany.

W Konstancy oberwanie chmur wyrządziło poważne szkody. Kilkanaście osób zostało zabitych przez pioruny.

Pewien robotnik i jego żona, zaskoczeni przez burzę w polu, uciekając przed ulewą do domu, zostali podczas przechodzenia przez potok porwani gwałtowną falą i utonęli.

Hitlerowcy-bombiarze grasują w Austrii

WIENIEN, 23.6. W dzielnicy Wiednia Favoriten, policja znalazła wczoraj w mieszkaniu pewnego sympatyka narodowych socjalistów bomby ze 130 gramami kwasu pikrynowego.

Aresztowano 6-ciu narodowych socjalistów oraz trzy kobiety.

Komendant wiedeński oddziałów szturmowych Rudolf May uciekł z Wiednia, jak przypuszczają, do Bawarii.

Niewzruszone ceny mieszkań chwieją się! Wreszcie nadzieja obniżki komornego od 10 do 20 proc. w starych domach

Sprawa obniżenia czynszów mieszkaniowych oddawna była już palącym zagadnieniem.

Zmniejszone zarobki i pensje zmusiły do zredukowania stopy życiowej szerokie rzesze pracowników. W budżetach domowych jedynie sztywna, nienaruszalna suma była pozycją na opłatę komornego.

Od dłuższego już czasu więc podnoszona sprawa konieczności przy stosowania czynszów mieszkaniowych do zmienionych warunków i możliwości płatniczych społeczeństwa poczyna obecnie wkraczać na realniejsze tory.

Do ministerstwa spraw wewnętrznych wpłynął wniosek jednego z urzędów państwowych, dotyczący powyższej kwestii.

Ministerstwo naogół odniósł się do sprawy tej życzliwie i po opracowaniu głównych wytycznych przesłało wniosek do ministerstwa skarbu dla opracowania akcji tej ze strony finansowej, tak by skarb państwa na zmianie tej nie ucierpiał.

Według opracowanego tymczasowo projektu niżka komornego w

starych domach wynosiłaby od 10 do 20 procent.

Stosunek do mieszkań większych i mniejszych nie został jeszcze ustalony i zależy będzie od wypowiedzenia się w tej sprawie ministerstwa skarbu.

W związku z temi projektami pozostaje nowelizacja ustawy o ochronie lokatorów, a zwłaszcza zmiana art. 7-go, mówiącego o ustaleniu wysokości komornego.

Wśród czynników rządowych istnieje dążenie bowiem przyznania właścicielom domów w zamian za zmniejszone dochody pewnej rekompensaty.

Pomiędzy omawianymi projektami, wysuwane są możliwości przyznania kamienicznikom swobody w wyznaczaniu czynszów za mieszkania opróżnione przez lokatorów lub ich spadkobierców, zwolnienia większych mieszkań z pod ustawy o ochronie lokatorów i t. d.

Mówi się również o tem, że mieszkania opróżnione dobrowolnie przez lokatorów nie podlegałyby więcej działaniu ustawy i tym podobne rzeczy.

W każdym razie zmiany te nie zostaną osiągnięte dziś, jutro. Wąże się z nimi wiele skomplikowanych zagadnień, które wymagają dokładniejszego rozpatrzenia. Prawdopo-

dobnie więc nie przedzielić niż w początkach zimy spodziewać się możemy rezultatów akcji powyższej.

Na pomysły jej wyniki czekają liczne rzesze pracowników kraju, czekają jednak z nadzieją, że projekt te przyniosą im rzeczywistą ulgę, nie zaś jedynie papierową, okrojona niezliczonymi zastrzeżeniami, rekompensatami i t. p., z których korzyść realna okaże się w końcu bardzo znikoma.

Życie pracownicze

Pracownicy protestują przeciw projektowi rozporządzenia o pragmatyce służbowej

W tych dniach odbyło się w Warszawie zgromadzenie pracowników Instytucji Ubezpieczeń Społecznych w sprawie projektowanych przepisów służbowych, wysoce krzywdzących pracowników tych instytucji, a w wielu swych punktach sprzecznych z obowiązującymi ustawodawstwem pracy, któremu wymienieni pracownicy podlegają.

W wyniku zebrania uchwalono jednomyślnie następującą rezolucję:

„Członkowie Związku Zawodowego Pracowników Instytucji Ubezpieczeń Społecznych w R. P. zebrani w dniu 20 czerwca 1933 r. w ślad za swymi poprzednimi deklaracjami i uchwałami wyrażają pełne zaufanie Zarządowi Głównemu i oczekują wytrwałej i nie-

Biskup Kubina we Francji na wizytacji pośród emigrantów polskich

Biskup częstochowski ks. Kubina bawi od dnia 17 b. m. we Francji i w ciągu kilku tygodni dokona wizytacji kolonii polskich, przede wszystkim w departamentach północnych, gdzie ludność polska mieszka zwarta masa.

Wydelegowanie do Francji ks. biskupa Kubiny nastąpiło z tej racji, że jeszcze przed wojną, jako ksiądz z diecezji śląskiej, utrzymywał on bliski kontakt z górnikami narodowości polskiej, pracującymi na emigracji we Francji, a także zajmował się polskimi robotnikami sezonowymi w Niemczech.

Kartki z kalendarza

Jasiom...

Dziś bohaterem dnia jest Jas

(O ile nie jest Kanty).

Więc... pyska, Jasiu! Teraz zaś

Przyjm życzeń mych brylanty!

Masami „forsy”, bo to grunt!

Waluta to już... „mieta”,

Może być dolar, gulden, funt

(Na „złote” zmień — pamiętaj!)

A gdy już „forse” będziesz miał,

Żyć będziesz dobrze, zdrowo,

To, daj Ci Bóg byś wówczas chciał

Pożyczyć mnie... na słowo!

T. PUDEŃSKI

Poco chodzić do kina? Życie jest dużo ciekawsze

Historia jakby filmowa — a jednak zdarzenie naprawdę.

Karol Wilczyński, człowiek młody i pełen chęci życia i nycia, był skromnym urzędnikiem samorządu powiatowego w Nadwórnej, niewielkim miasteczku w województwie stanisławowskim. Małenka pensyjka nie wystarczała mu, więc... zdefraudował z kasy Wy-

działu Powiatowego

8 tysięcy złotych

i uciekł do Francji. Stało się to przed 5-ciu laty.

Na obczyźnie, żyjąc beztrosko, rychło roztrwonął gotówkę i znalazłszy się pewnego dnia bez środków do życia, zaciągnął się do Le gii Cudzoziemskiej, podpisując „kontrakt” na lat 5.

Przydzielono go do pułku stacjonowanego w Maroku francuskim. W bojach z tubylcami dosłużył się szybko stopnia sierżanta, jednakże czy to z tęsknoty za krajem, czy pod wrażeniem przeżyć — popadł w nałóg morfinizowania się.

Odwiedzał najohydniejsze spelunki rozpusty i kto wie czy nie stoczyłby się na dno ostatecznego upadku, gdyby...

Pewnego razu w jednej z takich nocnych spotkań młoda, urodziwa dziewczyna, która okazała się rodowitą Polką. Ta ostatnia zwłaszcza okoliczność spowodowała, że młody żołnierz

rozkochał się w prostytutce i szczerze postanowił zająć się jej losem.

Okazało się, że i wybrana jego serca ma za sobą niezwykle burzliwą przeszłość. Jako córka zamożnego inżyniera warszawskiego, Bieleckiego, przybyła Anusia do Afryki, gdzie jej ojciec otrzymał dobre stanowisko przy budowie kolei. Pewnego dnia, jadąc na wycieczkę z dwoma młodymi inżynierami francuskimi, samochód

jej został otoczony przez bandytów, którzy

obu mężczyzn zastrzelili,

panienkę zaś porwali i sprzedali do jednego z lupanarów w głębi Afryki. Nieszczęśliwa, pozbawiona nadziei ratunku, poddać się musiała swemu straszliwemu losowi.

Wilczyński, dla ratowania ukochanej, zdecydowany był na wszystko. Mimo, że do odświeżenia w Legii miał jeszcze przeszło rok, nie czekał tego terminu, lecz zdezerterował z szeregow i wraz ze swą Anusią uciekł do Hiszpanii, gdzie

niezwłocznie poślubił dziewczynę.

Z Barcelony, gdzie oboje zamieszkali, począł czynić poszukiwania za ojcem swej żony i dowiedział się, że inż. Bielecki — po stracie córki, która opłakał już jako utraczoną bezpowrotnie — wrócił do kraju. Na list wystosowany do inżyniera, nadeszła niebawem w odpowiedni znaczniejsza kwota pieniężna, która Wilczyński przeznaczył w pierwszym rzędzie na zwrot sumy zdefraudowanej swego czasu w Nadwórnej.

Obecnie młodzi małżonkowie oczekują przybycia starego Bieleckiego do Barcelony, poczem praw dopodobnie powróca do Polski. Czekają tu jeszcze Wilczyńskiego rozprawa przed sądem za jego dawne przestępstwo, wobec jednak pokrycia strat, liczy na łagodny wymiar kary.

Kawa za szyny Prezes koncernu kawowego już działa

W związku z zawarciem przez premyśl hutniczy Śląska szeregu transakcji kompensacyjnych z Brazylią, która wzamian za kawę odbiera od nas znaczne partie szyn, bawi w Katowicach prezes syndykatu kawowego i dyrektor zarządzający spółki akcyjnej

„Pluton”, p. Stanisław Hirszel z Warszawy. W ciągu swego pobytu p. Hirszel przeprowadzi na miejscu szereg konferencji na temat uplasowania oraz zwiększenia zbytu kawy, a także odnośnie warunków kredytowych ze strony koncernów hutniczych.

Za fałszywy dokument siedem miesięcy więzienia

Przed sądem okręgowym w Katowicach odpowiadał wczoraj mieszkaniec Tarnowskich Gór, Szlama Gleizer, którego przyłapano w styczniu r. b. na posługiwaniu się fałszywą kartą cyrkulacyjną. Urzędnikowi, który fałszywstwo spostrzegł, Gleizer ofiarował łapówkę w wysokości 30 zł. W toku dochodzeń ustalono, że podpisy oraz pieczęcie władz polskich na karcie są prawdziwe, jednak Gleizerowi karta

cyrkulacyjna nie przysługiwała. Kto dopuścił się fałszerstwa, nie udało się ustalić ze względu na liczny stan zatrudnienia w biurze kart cyrkulacyjnych.

Za posługiwanie się fałszywą kartą i usiłowanie przekupstwa, Gleizer skazany został na 7 miesięcy więzienia i 600 zł. grzywny z zamianą na dalsze dwa miesiące więzienia.

Hitler obywatel honorowym Bytomia

BYTOM, 23.6. — Tel. wł. — Hitlerowska rada miejska m. Bytomia uchwaliła na ostatnim posiedzeniu udzielenie obywatelstwa honorowego kancl. Hitlerowi, szefowi sztabu SA Brücknerowi i działaczowi hitlerowskim Adamczykowi (renegat).

Równocześnie nastąpiło przywrócenie dawnych nazw niektórych ulic, przy czym skasowano nazwy ulic Stresemanna, Eberta i innych wybitnych mężów stanu dawnej Rzeszy Niemieckiej. M. in. nazwano jedną z ulic imieniem Bismarcka.

Do Bytomia wraca więc dawny dryll pruski.

(o)

Strasza śmierć dziecka

Z Rybnika donoszą: Ub. wieczora wdrapał się na dach stodoły w Marchłowicach Dolnych 7-letni syn nek gospodarza Stanisław Rączka. Dziecko dotknęło się nieopatrznie przechodzących nad stodołą przewodów o wysokim napięciu i wskutek silnego porażenia poniosło śmierć na miejscu.

Za porzucenie dziecka

Z Bielska donoszą: Sad okręgowy w Cieszynie na sesji wyjazdowej w Bielsku rozpatrywał wczoraj między innymi sprawę 23-letniej Marty Kamińskiej, która podrzuciła swe kilkudniowe nieślubne dziecko pod domem Marii Jenknerowej w Aleksandrowicach.

Kamińska ze skrucia przyznaje się do winy, tłumaczy jednak swój czyn brakiem pracy i niedzą, oraz faktem, że dziecko to było jej przeszkodą w znalezieniu posady.

Sad, uwzględniając okoliczności łagodzące, zasądził ją na 7 miesięcy aresztu z zawieszeniem wykonania kary na 3 lata.

Śmierćonośny grom

W czasie szalejącej onegdaj popołudniu nad powiatem katowickim burzy piorun uderzył w zajętych przy robotach polnych na kol. Zuzanna w Nikiszowcu 44-letniego Władysława Stefańskiego i jego 53-letnią żonę.

Uderzenie pioruna było śmiertelne.

Napół zwęglone zwłoki małżonków, mieszkańców Nikiszowca (ul. Kolejowa) przewieziono do kostnicy szpitala gminnego w Szopienicach.

Wypadek w bieda-szybie

Wczorajszego popołudnia na terenie biedaszybów pod Siemianowicami został zasypany w jednym z szybików o głębokości około 30 metrów, pracujący tam 33-letni Edward Wiechołek z Siemianowic (Krótka 4). Pracujący z nim towarzysze wydobyli go na powierzchnię i odstawili do szpitala hutniczego. Wiechołek doznał szeregu ciężkich obrażeń wewnętrznych, jednak lekarze mają nadzieję utrzymania go przy życiu.

Handlowała szmuglem

Na targowisku w Król. Hucie zatrzymała policja Elżbietę Rupikową (Bytomską 60), która brudniła się sprzedając ekstraktu Maggi w płynie, zapalniczek oraz kamienie do zapalniczek, przemycone z Niemiec.

Wraz z towarami odstawiono pechową przemytniczkę do urzędu celnego w Chorzowie, gdzie musiała się pożegnać na zawsze z całym kramikiem, jako, że magazyny straży celnej są bezdenne.

5 tys. osób brało udział w zjeździe śpiewaczym okr. wodzisławskiego

Jaż już donosiliśmy, odbył się w zeszłym tygodniu w Syryni zjazd kół śpiewaczych okręgu wodzisławskiego.

Wyniki popisów zrzeszonych w związku chórów są następujące: Chór męski „Jutrzenka” Jedlownik otrzymał 21 i dwie trzecie pkt., Robotniczy Chór męski z Pszowa 19 i dwie trzecie. Z chórów mieszanych pierwsze miejsce zajął chór: „Echo” (Syrynia) zdobywając 27 pkt., 2) „Paderewski” (Pszów) zdobywając 25 pkt., 3) „Wiosna” (Wodzisław) 23½, 4) „Jutrzenka” (Obszary) 23, 5) „Montusko” (Czyżowice) 21 i jedna trzecia, 7) „Lutnia” (Lubomia) 18 i jedna trzecia, 8) „Słowacki” (Biertułtowy) 17, 6) „Wanda” (Gorzyce) 20 pkt., 9) „Lira” (Turza) 16, 10) „Wyspiański” (Gołkowice) 15 i jedna trzecia, 11) „Dźwięk” (Zawada) 14 i jedna trzecia pkt.

Nagrodę wędrowną otrzymało Towarzystwo śpiewu Syrynia, druga nagroda ofiarowana przez gminę Syrynia otrzymało również Tow. śp. Syrynia.

Wskutek wypadku kopalnia jest unieruchomiona, tak że 68 robotników straciło pracę. Ofiar w ludziach na szczęście nie było, gdyż wobec ograniczenia kontyngentu wydobycia, nocna zmiana nie pracowała. Odwodnienie kopalni potrwa około 2 tygodni.

Zaznaczyć należy, że jest to jedyna na Śląsku kopalnia, która nie należy do konwencji węglowej.

Woda zatopiła kopalnię na szczęście obeszło się bez wypadku

Wczoraj około godz. 4-ej nad ranem w podziemiach kopalni Polska w Małej Dąbrowce, w jednym z chodników, sasiadujących z oddawaną unieruchomioną i zatopioną kopalnią Abendstern, nastąpił silny wytrysk wody, która wkrótce zatopiła kopalnię. Mimo uruchomienia wszystkich pomp, przypływ wody był tak wielki, że pompy nie nadążyły w pracy.

Wskutek wypadku kopalnia jest unieruchomiona, tak że 68 robotników straciło pracę. Ofiar w ludziach na szczęście nie było, gdyż wobec ograniczenia kontyngentu wydobycia, nocna zmiana nie pracowała. Odwodnienie kopalni potrwa około 2 tygodni.

Zaznaczyć należy, że jest to jedyna na Śląsku kopalnia, która nie należy do konwencji węglowej.

Sztyletem dobili ukamienowanego przeciwnika

Prowadzone w trybie doraźnym śledztwo w sprawie zabójstwa, dokonanego onegdaj w Szarłocińcu na osobie Jana Leśniaka, wykazało, że został on obrzucony kamieniami przez braci Szmatlochów i pod temi razami padł na ziemię. Do nieprzytomnego Leśniaka doskoczył następnie Alfred

Szmatloch i zadał mu sztyletem kilka głębokich pchnięć w głowę i plecy. Jeden z tych ciosów, jak wykazała prze prowadzona w dniu dzisiejszym sekcja zwłok, spowodował śmierć.

Zabójców osadzono wczoraj w więzieniu śledczym w Król. Hucie.

Nietrzeźwy wójt-kolarz wpadł pod koła samochodu

Z Tarnowskich Gór donoszą. Wczoraj wieczorem na szosie pod Nakłem wpadł pod koła samochodu wojskowego 11 p. p., kierowanego przez strzelca Huberta Jaskułę, jadący na rowerze Józef Hanyńska, wójt gminy Brynica, który padając pod koła, odniósł szereg

obrażeń. Jak się okazało, Hanysek w chwili wypadku był w stanie mocno nietrzeźwym, wobec czego winę wypadku musi sam sobie przypisać. Hanyńska przewieziono do szpitala w Tarnowskich Górach.

Masowe ćwiczenia dla młodzieży Apel do rodziców

Z zakończeniem roku szkolnego tysiące młodzieży opuszczają szkołę na czas wakacji względnie opuszczają ją w ogóle. Młodzież ta, a przynajmniej większa jej część nie od razu znajduje zajęcie. Znikomy też odsetek korzysta z wywczasów na wsi lub w górach. Reszta pozostawiona samej sobie całymi dniami wałęsa się bezcelowo po ulicach miast i hałdach, bezmyślnie godzinami na uboczach kopie piłkę lub zabawia się niecelowo i nieodpowiednio.

Rozumiejąc w zupełności powyższe powody i rozciągając opiekę nad tą młodzieżą Wojewódzki Komitet W. F. i P. W. w porozumieniu z Wydziałem Oświecenia Publicznego Wojow. Śląskiego, organizuje na całym terenie Śląska z dniem 26-go b. m. masowe sportowe ćwiczenia młodzieży pod kierunkiem wykwalifikowanych instruktorów i wychowawców nauczycieli. Ćwiczenia te w zależności od warunków miejscowych odbywać się będą w godzinach rannych lub popołudniowych, a szczególnie podadzą okoliczności ogłoszenia powiatowych i miejskich Komitetów WF. i PW.

O znaczeniu takiej akcji nietylko dla celów wychowania fizycznego, ale i dla celów ogólnospołecznych nie potrzebujemy Szanownym rodzicom mówić. Akcja ma podłoże czysto ideowe i z punktu widzenia rozrostu wychowania, fizycznego wszczepia i wglb jest ogromnej wartości.

W myśl przytoczonych względów zwracam się z gorącym apelem do P. T. Rodziców o jaknajliczniejsze przysyłanie dzieci na boiska w wolnych dniach na ćwiczenia i powiadamianie swych znajomych o pełnowartościowej pracy w. f., jaka została zorganizowana na terenie naszej dzielnicy. Ćwiczenia te przeprowadzają Komitety i Ośrodki Wych. Fiz., zupełnie bezpłatnie.

W Katowicach — Mieście Okr. Ośrodek Wych. Fiz. przeprowadza ćwiczenia z młodzieżą 4-razy w tygodniu, t. j. w poniedziałek, wtorek, czwartek i piątek na boisku K. S. Pogoni obok Parku Kościuszki i na boisku Policyjnego Klubu Sportowego przy ul. Zamkowej od godziny 9-ej do 11-tej.

Artur Kasprzyk, por. Komendant Ośrodka WF.

Konsekracja kościoła garnizonowego w Katowicach

W związku z zapowiedzią uroczystości konsekracji kościoła garnizonowego i szkolnego w Katowicach, mającej się odbyć w jutrzejszą niedzielę, z Warszawy przybywa dziś J. E. Biskup połowy ks. Gawlina.

Ks. biskup Gawlina będzie gościem biskupa śl. J. E. ks. Stanisława Adamskiego i zamieszka w pałacu biskupim.

10-lecie ustanowienia Krzyża Zasługi

W dniu wczorajszym t. i. w piątek, minęło 10 lat od ustanowienia Krzyża Zasługi, odznaki dla cywilnych i wojskowych za wybitne zasługi w czasie pokoju.

Krzyż zasługi posiada 3 stopnie: I Krzyż złoty, II Krzyż srebrny, III Krzyż brązowy.

Może być nadany czterokrotnie w każdym stopniu, oznacza się to paskami odpowiedniego metalu na wstążce ciemno - amarantowej z niebieskimi prążkami na brzegach.

Jak wiadomo — Złoty Krzyż nadaje Prezydent Rzplitej, Srebrny i Brązowy — prezes rady ministrów.

Śmierć orzu łowieniu ryb

Śmierci nie trzeba szukać. Sama przychodzi w chwili, kiedy się jej najmniej można spodziewać. Tak też miała się rzecz z mieszkańcem Zawodzia 52-letnim Hugonem Wolfem (Kra-kowska 83).

Łowiąc ryby na brzegu stawu kop. Ferdynand przy ul. Walerjana w Zawodziu dostał Wolf ataku epileptycznego, skutkiem czego wpadł do wody i nim mu pośpieszono z pomocą, utonął.

Niebawem wydobyto go z topieli, wszelkie jednak próby eucenia nieszcześliwego wędkarza okazały się spóźnione.

Zwłoki przewieziono karetką Pogotowia do kostnicy szpitala miejskiego w Katowicach.

Rabusie pieniędzy już siedzą

Onegdaj, jak już donieśliśmy, dokonali dwaj zuchwalcy włamania do kancelarii zakładu dla starców św. Bronisławy w Król. Hucie, skąd po przeszkaniu szuflad biurka zabrali 800 zł. w gotówce.

Jako silnie podejrzanych o tą kradzież ujęła policja mieszkańców Król. Huty Alojzego Krompleca (Bogdajna 22) i Herberta Wienczerza (początkującego złodziejaszka), zam. przy ul. Halduekiej 35.

Gotówki nie zdołano im odebrać. Narazie, dopóki nie wyjawia, gdzie ukrył pieniądze — muszą doić koze.

Zabójca siedzi ego przed sądem doraźnym

POZNAN 23.6. Dziś przed sądem doraźnym w Ostrowie rozpoczęła się rozprawa przeciw Walentemu Ramiędze, zabójcy sędziego Arendta w Krotoszynie.

Ramięga z pobudek zemsty osobistej za, rzekomo, krzywdzący wyrok, wydany przez sędziego, spotkawszy na ulicy w Krotoszynie w dniu 13 czerwca śp. Arendta, strzelił doń kilkakrotnie. Sędzia Arendt zmarł po kilku dniach w szpitalu.

Trybunałowi, sędzemu Ramięge, przewodniczy Leon Palejewski, prezes sądu okr. w Ostrowie. Oskarża prokurator sądu okr. Motł. broni mordercy z urzędu adw. Różyński.

Oskarżonemu grozi kara śmierci. Wyrok spodziewany jest późnym wieczorem.

Do czego prowadzi nędza, głód i brak pracy

Epidemia kradzieży—Młodociani złodzieje kolejowi—Specjaliści od ręcznych wózków

Daremny byłby trud przekonywania kogokolwiek, kto styka się bliżej z pozbawionymi pracy mieszkańcami miast i osiedli górnośląskiego rewiru centralnego, o tem, że u nas

nie jest jeszcze najgorzej

Jest źle, nawet bardzo źle.

Wiele mogłaby o tem powiedzieć policja, która niemal na każdym kroku spotyka się z przestępstwami, wśród których brak poszanowania dla mienia obcego, ściślej mówiąc **kradzież góruje nad wszystkim**, co obejmuje kodeks karny.

W tych fatalnych warunkach wypadki kradzieży nie są odosobnione. przeciwnie,

stały się poprostu nagminne.

gorzej nawet, są prawdziwą plagą, przechodzącą rozmiarami jakąś nie słychaną epidemię.

Grozę powiększa fakt napływu na Śląsk coraz to nowych rzesz bezrobotnych z sąsiednich województw, którzy

nie mogą znaleźć pracy i chleba, dopuszczają się z życiowej konieczności większych lub mniejszych kradzieży.

Obecnie kradnie się wszystko, do słowne wszystko, co przedstawia minimalną nawet wartość, a

co można spieniężyć.

Poczynając od drobiu, który najczęściej staje się łupem wężającej za pożywieniem biedoty bezrobotnej, poprzez artykuły codziennego użytku jak rowery, wózki ręczne, nie wyłączając starej garderoby, żelastwa, węgla a

nawet bezużytecznych szpargałów.

Wszystko to, zamieniane bywa na pieniądz, którego głód daje się wszystkim

porządnie we znaki.

Wszystko dla zdobycia kilkunastu czy kilkudziesięciu groszy, dla zaspokojenia najbardziej przykrego uczucia... głodu.

A głód to zły doradca.

Głód nie zna cudzej własności.

Głód nie uznaje litości i miłosierdzia.

Głód to straszny i bezwzględny władca.

Walkę z nim wygrać można jedyną tylko bronią —

wygrać można chlebem...

A chleba u nas... wystarczy dla wszystkich.

Trzeba tylko chcieć walczyć skutecznie.

Trzeba chlebem dzielić się z najbardziej dotkniętymi zarazą bezrobocią, z takim strasznym, toczącym nasz żyw organizm.

★

Oto kwiatki z łaki, której **na imię głód.**

W ciągu jednej z ostatnich nocy dokonano w Świętochłowicach kradzieży kilku wózków ręcznych, używanych powszechnie na Śląsku do przewożenia węgla, ziemiopłodów i t. p.

Na policji zgłosili się poszkodowani Józef Heider (wózek wartości 100 zł.), Jan Świerkot (wózek wart.

90 zł.), Jerzy Polak (wózek wart. 25 zł.), Adamiec (wózek wart. 120 zł.).

Śledząc za sprawcami policja ujęła w Wielkich Hajdukach

Wilhelma Poliwodę

(Świętochłowice) i

Karola Ślaza

(Łagiewniki), którzy ciągnęli wózek stanowiący własność Adamcovej.

Obaj podejrzani są o szereg innych kradzieży, z braku jednak dowodów narazie pozostawiono obydwu na wolności.

★

Wczorajszej nocy skradziono na szlaku kolej. Chebzie—Świętochłowice kilkanaście ciężarków służących do obciążenia zapory kolejowej oraz kilka hamulców wagonowych, stanowiących własność P. K. P.

Jako sprawców tej kradzieży policja ujęła kilku mieszkańców Lipin z niej.

Henrykiem Hubnerem

na czele oraz, paserkę Gertrudę Mansdorfową również z Lipin. Mansdorfowa trudniła się zawodowo

skupem łupu złodziejskiego,

który następnie zbywała w trzeciej

reçe.

Szajka złodzieiów kolejowych stała niebawem przed wydz. karnym S. O. w Król. Hucie.

I oto ostatnia z tej serii dnia dzisiejszego; tem przykrzejsza i potworniejsza, że sprawcami są...

dzieci szkolne.

Dozorca kopalniany Aleksander Skowala z Kamienia przytrzymał onegdaj na gorącym uczynku wykręcania podkładek pod szyny i wyrywania haków z podkładów torowych

14-letnich chłopców,

mieszkańców Brzozowic: Wiktora Skrzypka, Teofila Respondka i Ottona Maślanke, którzy na terenie kopalni „Kłotylda“ w Brzozowicach dopuszczali się

systematycznej rozbiórki

toru kolejki wąskotorowej.

Chłopców przekazała policja opiece rodzicielskiej.

Czy to jednak na długo pomoże? — oto palące pytanie, na które nikad niema odpowiedzi.

Co z tego wyrośnie?

Co z tego wyrośnie? miało Państwo i społeczeństwo jakiego pożytku?

Straszna, ale przykra prawda.

Kix.

Dwie ośmioletnie dziewczynki ofiarami ohydnych zwyrodnialców

Ojciec-potwór zmuszał dziecko do uległości

W ostatnich czasach coraz częściej notują kroniki policyjne i sądownicze wypadki niezwykłego, bo

graniczącego z bestialstwem ohydnych zezwierzęcenia.

Dwa takie wypadki zarejestrowała policja w Świętochłowicach i Chropaczowie.

Na posterunku policji w Chropaczowie onegdaj zjawiała się Marta Szulcowa (Kościelna 10) i

ze łzami w oczach

opowiadała o strasznym odkryciu jakiego dokonała przypadkowo w swym domu.

Nieszczęśliwa matka i żona, wiedzioną rozpaczą

oskarżyła swego męża

Jana o czyny lubieżne z ich 8-letnią

Lucją, przyczem potworny

ojciec groził pobiciem

gdyby komukolwiek opowiedziała o jego zwierzęcych instynktach.

Z ust nieszczęśliwego dziecka do

wiedziała się Szulcowa, że kazirodczy stosunek z ociem trwa już

od dłuższego czasu.

Przeciwno zwyrodnialcowi prowadzi policja dochodzenie.

Niemniej gorszący wypadek miał miejsce onegdaj na łące, koło szyn „Oskar“ w Świętochłowicach, gdzie mieszkanka Świętochłowic Anna Ratajowa (Żwirki i Wigury 3) dokonała

potwornego odkrycia.

W całkiem niedwuznacznej pozycji zastała ona swą 8-letnią córeczkę z zamieszkałym w tymże samym domu

Oskarem Palką,

który zwabiwszy dziewczynę cukierkami na łąkę,

zjął z niej sukienkę i bieliznę

a następnie dopuścił się ohydnych czynu.

Bydlatkiem w ludzkiej skórze zajął się policja.

Napad na sędziego

Opryszek pobił go do nieprzytomności

Ubiegłego wieczoru zaalarmowano policję drugiego komisariatu w Katowicach o napadzie, dokonanym w parku Kościuszki na bawiącego tam na przechadźce sędziego sądu okręgowego w Sosnowcu, p. Adama Gajdę.

Kiedy sędzia Gajda przechodził w towarzystwie pani Wandy Jaworskiej przez zaciszna i położona na skraju parku aleję, wypadł z krzaków jakiś osobnik, jak się następnie okazało, Edward Matysiak z

Katowic, który rzucił się na sędziego i pobił go tak dotkliwie, że ten padł nieprzytomny na ziemię. Dotkliwie poraniony na twarzy i z wybitymi zębami sędziego Gajdę przewieziono do szpitala miejskiego, skąd po nałożeniu opatrunku udał się do domu. Matysiaka ujęto i osadzono w areszcie.

Przyczyny napadu nie udało się dotychczas ustalić, jednak najprawdopodobniej celem jego był rabunek.

Hitlerowiec siedzi

Spokojny dotąd pod względem wybrków hitlerowskich Chropaczów, parafia naczelnika Przybyły, jak się okazało, ma też mściwicieli spokoju.

Mieszkaniec Chropaczowa, Ludwik Kuczerka (Średnia 2), został zatrzymany przez policję za wznoszenie okrzyków „Heil Hitler“.

W celu uspokojenia domorosłego hitlerowca osadzono go w areszcie, gdzie będzie mógł rozmyślać nad swym losem.

Kuczerka odpowie za ten wybrzyk przed sądem administracyjnym.

Trilysin ŁUPIEŻ ZNIKA
TONIKUM DLA WŁOSÓW WYPADANIE WŁOSÓW USTAJE
WŁOSY ODRASTAJĄ

Piak odpokutuje zniewagę Państwa Polskiego

Za zniewagę Narodu i Państwa Polskiego oraz władz, został skazany w dniu wczorajszym mieszkaniec Imielna, Józef Piecha, na 4 tygodnie aresztu. Jako okoliczność łagodzącą uwzględniono fakt, że Piecha w chwili popełnienia czynu był zupełnie pijany.

Za opór władzy

Za opór władzy skazany został przez sąd okręgowy w Katowicach Alfred Poch oraz Stanisław Madeja na karę po 6 miesięcy więzienia.

300 robotników przy pracy w Szarleju

W powodzi wiadomości o ciągłych redukcjach mile się wyróżnia informacja, iż w dniu wczorajszym kopalnia Nowa Helena w Szarleju przyjęła 300 robotników do płuczki cynku. Do przyjęcia tych robotników przyczyniło się stanowisko opinii publicznej, która w zdecydowany sposób potępiła niesłychane praktyki prowokacyjne inż. Szarfelda w tej kopalni.

Nieszczęśliwy wypadek

Na kopalni Gothard w Orzegowie zdarzył się wczoraj nieszczęśliwy wypadek. Wysiadający na jednym z podkładów z lokomotywy kolejki podziemnej Maksymilian Stanik, potknął się i upadł tak nieszczęśliwie, że uległ złamaniu kręgosłupa.

W stanie beznadziejnym odwieziono go do szpitala w Rudzkiej Kuźnicy.

Dzień sportu robotniczego Śląska

Sl. R. S. K. O. Podkręg w Bielsku Związku Robotniczych Stow. Sport. R. P. urządził w dniach 24 i 25 czerwca r. b. **dzień Sportu Robotniczego Śląska** z następującym programem:

Sobota 24 bm., boisko Biela — Lipnik, godz. 16—zawody piłki ręcznej i siatkówki, oraz początek zawodów lekkoatletycznych drużyn męskich i żeńskich; godz. 19 — Akademia Sportowa w domu Robotniczym w Bielsku z udziałem Chórów, orkiestr i drużyn gimnastycznych.

Niedziela, 25 bm., godz. 7—rano wymarsz sportowców z orkiestrą z Domu Robotniczego do Czechowic; **godz. 8—zawody lekkoatletyczne kobiet i mężczyzn na stadionie w Czechowicach w konkurencjach: bieg 100, 200, 400, 1.500 m., skok wzwyż w dal, rzut dyskiem, kulą i oszczepem; godz. 11.30 — zawody drużyn piestów i koszykówki; godz. 14—ta — wolne ćwiczenia gimnastyczne drużyn kobiet i męskich na drążku, koniu i poręczach oraz zawody zapasnicze i w podnoszeniu ciężarów; godz. 17.45 — zawody piłki nożnej R. K. S. Czechowice — Reprez. G. Śląska.**

W zawodach tych wezmą udział najlepsze drużyny i sportowcy Bielska, Cieszyna, Komorowic, Czechowic i Okolic oraz G. Śląska. Na zawody te organizuje się specjalna wycieczka osobnym pociąg em

Tajemnice toru wyścigowego

Wywiadowcy wyścigowi śledzą

Prywatna policja Towarzystwa Wyścigowego, trzeba przyznać, ma bardzo wiele roboty na torze warszawskim. Wywiad policyjny nie zawsze może dotrzeć tam, gdzie czuina i stała kontrola jest koniecznością.

To też gdy zgłosił się do Towarzystwa człowiek mający bogate doświadczenie policyjne, zawarto z nim umowę i powierzono sraz nad całym torem.

Wywiad od razu pilnie wziął się do roboty.

Złustrowano wszystkie stajnie i zaczęto bardzo skrupulatnie obserwować personel zatrudniony na torze.

Wywiad wyścigowy, prawie nikomu nieznan, składający się całkowicie z ludzi obcych dla bywalców toru, dental po piętach wszystkim tym, na których ciążyło podejrzenie, iż zajmują się kombinacjami.

Agentów tych widywano w małych restauracyjkach, położonych w pobliżu toru, gdzie różni naiwni gracze, sądząc, że od chłopców stajennych czy jeźdźców można dowiedzieć się czegoś o rozgrywkach wyścigowych, raczyli hojnie swych informatorów zwykle w przeddzień wyścigów.

Pracownik, któregokolwiek ze stajen, spotkany w knajpie był następnie szczegółowo inwigilowany, a codzienny raport do szefa wywiadu ustalał, czy jest on podejrzany o branie udziału w kombinacjach wyścigowych.

Specjalnie delikatną misję powierzono wywiadowcom w stosunku do żokiejów. Postanowiono przeprowadzić cały szereg obserwacji, ażeby wypróbować uczciwość jeźdźców.

Matrasz był jednym z pierwszych żokiejów poddanych próbie i oczywiście próba wypadła dla niego niekorzystnie. Wywiadowca złożył w dyrekcji obszerny raport, a funkcjonariusz dyrekcji obecnie przy scenie, jaka rozegrała się po ostatnim wyścigu, dołączył do tego raportu wniosek, z którego wynikało, że żokiej Matrasz, z chęci zysku usiłował popełnić przestępstwo.

Wypadek Matrasza wywołał popłoch wśród żokiejów. Teraz już bali się każdego obcego człowieka, nie wszczynali z nikim rozmów i nie dali się prowokować.

Rita nie ukrywała swej wściekłości na Matrasza. Jego postępek z jednej strony psuł jej dobre stosunki z owym bokmacherem z Żelaznej ulicy, z drugiej zaś strony ukaranie Matrasza pozbawiło ją na czas pewien oddanego żokieja, którym jednak, mimo wszystko, mogła powodować. Postanowiła czempredzej o wypadku zawiadomić Orłowskiego i skłonić go do tego, ażeby swymi wpływami w zarządzie Towarzystwa uchronił Matrasza przed karą.

Orłowski, aczkolwiek zawsze wobec Rity ułaskawczy i grzeczny, teraz kategorycznie odmówił interwencji w tej sprawie.

— Wybacz mi pani, że tego nie uczynię, ale zastrzegłem się z góry i podtrzymuję to zastrzeżenie, że stanowczo nie be-

de osłaniał żadnych nadużyć, chociażby one działy się w mojej stajni.

— Ale pan mnie w ten sposób skompromituje. Jest przecież rzeczą na torze ogólnie znaną, że ja teraz zajmuję się końmi pana.

Orłowski rozłożył ręce, jakgdyby chciał powiedzieć, że jest bezradny. Nie mógł jednak powstrzymać cierpkiej uwagi, jaka cisnęła mu się na usta.

— Istotnie troszke zawcześnie wszyscy już wiedzą na torze o tem, iż pani oddałam zarząd mojej stajni. Sądze, że to dla pani w pierwszym rzędzie jest nienrzymenne. Ludzie lubią doszukiwać się zwykle w tych sprawach zakulisowych powodów.

— Nie dbałam nigdy o to, co powiedzą ludzie — rzekła, wstając z fotela w gabinecie Orłowskiego. Patrzyła nań wyniosłym wzrokiem. — Ponieważ jednak widzę, że nie zdołam pana przekonać do moich zdolności w kierowaniu stajnią, przeto sądze, że jeszcze dziś będzie pan miał możność naprawienia błędów, które popełniłam i... zrzekam się praw do pańskich koni.

Orłowski wstał również. Nie spodziewał się, że sprawa weźmie taki obrót i że Rita tak stanowczo z nim postąpi.

— Droga pani Rito, nie możemy się przecież rozstać skoro obojgu razem może być nam tak dobrze...

Może pani ma rację, namysliłem się, pójdę do Towarzystwa.

Rita jednak pożegnała się z nim chłodno.

— Oczekuję od pana dziś wieczorem telefonu. Powie mi pan, co zdołał pan uzyskać w tej sprawie — rzekła już w drzwiach.

Orłowski czempredzej pośpieszył na Mazowiecką do Towarzystwa. W jednym z pokoiów Matrasz oczekiwał na przesłuchanie. W innym pokoiku na tę samą sprawę oczekiwał wywiadowca.

Interwencja Orłowskiego w prezydium skończyła się tylko udzieleniem mu zezwolenia na branie udziału w rozprawie, do której jak widać przywiązano dużą wagę.

Matrasz stanął przed komisją błądy i zdenerwowany.

— Czy przyznaje się pan do tego, że obiecał pan przyjąć tysiąc złotych, za to, że wyrzeknie się pan nieprawidłowej jazdy, zamówionej u pana przez kogoś z poza toru i za te tysiąc złotych zobowiązał się pan jechać uczciwie?

— Zgodziłem się jechać uczciwie — tłumaczył się Matrasz, bo ja zawsze jeżdżę uczciwie. Co zaś do tego tysiąca złotych, to czekałem tylko, aby ten pan przyszedł do mnie z pieniędzmi. Miałem zamierzać natychmiast oddać go w ręce urzędników Towarzystwa.

Orłowski, który miał prawo głosu, zadał Matraszowi jedno tylko pytanie:

— Proszę mi powiedzieć, czy nikt nie wpływał na pana przed wyścigiem, ażeby przeprowadzić go niezgodnie z przepisami?

Matrasz zawahał się. Nie wiedział jakie informacje mają w tej dziedzinie władze Towarzystwa, a zarazem nie chciał mieszać w tę sprawę Rity, rzekł więc niepewnie:

— Nikt na mnie nie wpływał.

Wówczas do pokoju zawołano wywiadowcę. Był on w przeciwieństwie do Matrasza bardzo pewny siebie, zeznawał głośno, mówiąc krótkimi zdaniami. Na całym audytorjum słowa jego robiły wrażenie bezwarunkowo prawdziwych.

— Jeszcze w przeddzień otrzymaliśmy od naszych informatorów dane, dotyczące sporu, jaki rozgrywa się między dwoma bokmacherami w sprawie wyścigu, w którym duże szanse miał Matrasz. Podczas, gdy jeden z bokmacherów chciał unieszkodliwić Matrasza, to drugi dla siebie tylko wiadomych celów postanowił wyścig rozegrać prawidłowo. Miał on zeznać się na tor i ofiarować Matraszowi tysiiąc złotych za wyrzeczenie się kombinacji. Nie mogąc niestety ujawnić w jaki sposób niedopuszciliśmy owego bokmachera na tor i ja odegrałem jego rolę, ażeby stwierdzić, czy wiadomości przez nas posiadane były prawdziwe. Pan Matrasz nie wahał się prawie zupełnie i przyjął moją propozycję. Nawet umawiał się ze mną, gdzie mamy spotkać się po wyścigach, ażeby mógł wręczyć mi pieniądze.

Przewodniczący komisji wpatrując się w wywiadowcę rzekł dobitnie, akcentując każde słowo:

— Nie zeznał pan jeszcze wszystkiego. Raport złożony przez pana ujawnia jeszcze jeden szczegół, mianowicie zeznał pan, że do Matrasza dotarł nie bezpośrednio zainteresowany bokmacher, ale...

— Tak! Sprawę z Matraszem załatwiła pewna dama...

Orłowski poruszył się niespokojnie na krześle, wpatrywał się teraz prosto w twarz Matrasza.

— To nieprawda!

Wywiadowca nie dał się zaskoczyć.

— Owszem, to prawda. Ta pani nazywa się Rita von Deloff i obecnie zarządza stajnią wielce szanownego pana — rzekł z ukłonem w stronę Orłowskiego. — Pani ta była u jednego z bokmacherów na ul. Żelaznej i tam zawarta została umowa.

Matrasz w dalszym ciągu z uporem, drżącym głosem powtarzał:

— To nieprawda! To kłamstwo!

Po tych słowach Orłowski wstał, ciężko oparł się rękami o stół i rzekł:

— Za postępowanie pani von Deloff biorę całkowitą odpowiedzialność. Mogę panom dać słowo, że to nieprawda.

Przewodniczący zarządził przerwę.
(Dalszy ciąg jutro)

Wojna żydowska w Lublinie

Wielu rannych w walkach Bundu z Żabotyńskimi

LUBLIN, 22. 6. Na dziś na godz. 19-ta zapowiedziany był przyjazd do Lublina znanego przywódcy sjonistów - rewizjonistów, Żabotyńskiego, który miał wygłosić odczyt. Już na kilka dni przedtem do Lublina poczęły zjeżdżać liczne oddziały żydowskiego przy-sposobienia wojskowego z całej Lubelszczyzny, między innymi również z powiatów zabużańskich.

W ciągu kilku dni odbywały się w Lublinie uroczystości, ćwiczenia sportowe i t. p.

Dziś koło południa w dzielnicy żydowskiej, na ul. Krawieckiej i Szerokiej nastąpiło

starcie pomiędzy oddziałami Żabotyńskiego a oddziałami Bundu.

Bund jest w Lublinie wyjątkowo silną organizacją, tak, że Lublin uważać można za twierdzę bundowców w Polsce.

Awantury i bójki trwały około

dwu godzin i zlikwidowane zostały dopiero

po wielkich wysiłkach policji.

W czasie starcia kilkadziesiąt osób zostało rannych, w tem kilkanaście ciężiej.

Narazie zgłosiło się do Pogotowia ratunkowego

8 ciężko rannych.

Umieszczono ich w szpitalu żydowskim. W związku z zajściem aresztowano kilkadziesiąt osób, reszta zbiegła.

Odpowiedzi Czytelnikom

Człowiek pewny swego zbawienia, No wy Bytom, Pańskich dociekań na temat religijny niestety zamieścić nie możemy. Wystarczy, jeśli Pan wierzy w posłannictwo baptystów

Zarz. Okr. Zw. Śl. Kół Śpiewaczych, Wodzisław. Sprawozdań spóźnionych z zasady nie umieszczamy. W przyszłości prosimy o wcześniejsze nadsyłanie informacji i sprawozdań z życia związków.

Sobota

24

(czerw. 1933)

Dziś. Jana.

Jutro: Prospera.

ŚLONCP

Wschód sl. 3.15.

Zachód sl. 8.00.

Wschód ks. 3.54.

Zachód ks. 9.28.

Poseł w wykoszlawionych butach

Szyla Rozenberg chce zaimponować Francuzom

Jedno z pism francuskich, wychodzących w mieście portowym Calais, doniosło o aresztowaniu Szyla Rosenberga, 33 lat liczącego obywatela polskiego, który przybył do Paryża na kongres przeciw faszystowski, jako wysłannik polskiej partji komunistycznej. Po kongresie tym Rozenberg udał się do miejscowości Barlin, gdzie go aresztowano... za włóczęgostwo.

Doniesienie to pisma francuskiego nie stanowiłoby żadnej sensacji, gdyby nie szczegół przez nie przytoczony, iż „osobnik ten, w

wykoszlawionych butach i nie posiadający żadnych dokumentów, jest — jak się okazuje — po skim deputowanym”, czyli posłem sejmowym. A otóż w Sejmie polskim posła takiego niema, ani w klubie komunistycznym ani w żadnym innym.

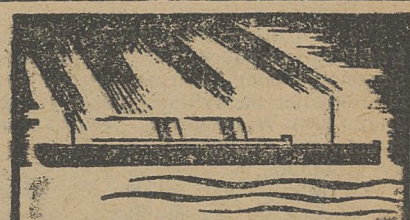
Pan Szyla Rozenberg poprostu, dla ratowania swej skóry, przystroił się w poselskie piórka i byłoby rzeczą wskazaną, aby nasza placówka konsularna we Francji corychlej zdemaskowała tego domniemanego „parlamentarzystę”.

Telefon

Łódź-Moskwa

ŁÓDŹ, 23.6. — Z dniem 1 lipca zostaje wprowadzone połączenie telefoniczne pomiędzy Łodzią a Moskwą.

Połączenie to ma na celu udogodnienie transakcyj handlowych polsko-sowieckich. (Ro).

BEZ PASZPORTÓW
ZAGRANICZNYCH I WIZ
LETNIE WYCIECZKI
MORSKIE

do Anglii, Szkocji, Irlandji, Francji, Belgji, Holandji, Danji, Norwegji i Szwecji w lipcu i sierpniu 1933 roku.

CENY BILETÓW OD 100 ZŁ

Informacje i sprzedaż biletów w biurach
LINJI GDYNIA-AMERYKA

w Warszawie-Marszałkowska 116

w Gdyni - ul. Waszyngtona

w Łwowie - ul. Na Błonie 2

w Krakowie - ul. Łubicz 3

w Rzeszowie - ul. Grottera 1004

oraz w biurach podróży.

PRACUJESZ NA LĄDZIE -

ODPOCZYWAJ NA MORZU.

U. - N...

MIŁOŚĆ PRZESTĘPCY

Teraz przewodniczący zwrócił się do poszkodowanego:

— Powiedz pan na ile oceniasz swe straty?

— Ty możesz ode mnie dostać jeszcze raz w łeb, no i drugi „ślip” mogę ci podbić, jeżeli masz ochotę — wtracił Dawid.

— Uspokój się kolego! Wszystko się ułoży — starał się łagodzić przewodniczący. — Wychodzić do drugiego pokoju — oznajmił wszystkim.

Dawid z kochanką weszli z pokoju obrad i z przedpokoju przeszli do sąsiedniego pokoju, zajmowanego przez „melniarkę”, od której odnajmowano właśnie pokój, w którym obradowała „dintojra”. Za nimi zjawił się obandażowany i usiadł w milczeniu w pobliżu parv kochanków.

Po kilku minutach zawezwano Różę. Przewodniczący zapytał ją:

— Przy kim chce pani zostać?

— Powiedziałam raz i zdania nie zmieniam — odparła z przekonaniem.

— Dobrze, zawołaj obu!

Weszli. Przewodniczący odczytał wyrok:

— „Dintojra” uznana za słuszną potwierdzić istniejący stan rzeczy i oddalić pretensje poszkodowanego, jako nieuzasadnione, „dintojra” nie może zmuszać kobiety, o którą chodzi, do współżycia z poszkodowanym. Poza tem, obecnie jej kochanek nie posyła jej na ulicę, a więc nie mu zarzucić nie można. Co do pieniędzy, które poszkodowany miał wydać na nią, brak na to dowodów i „dintojra” przechodzi nad tem do porządku dziennego. Za pobicie poszkodowanego „dintojra” nakłada na oskarżonego dwadzieścia dolarów kary z przeznaczeniem na biednych więźniów, a na poszkodowanego nakłada trzydzieści

dolarów na szpital na „Książęcej” za wywołanie nieporządku i strzał do kolegi. Sprawa zakończona.

— Salomonowy wyrok — pomyślała Róża i zwróciła się do kochanka:

— Chodź do domu, głowa mnie boli po tem wszystkim...

Dawid położył pieniądze na stole, zamierzając opuścić lokal, ale został zatrzymany przez przewodniczącego.

— Cóż ty, chcesz uciekać? Musimy przecież oblać „dintojre”. Wiesz, że u nas na „sucho” nie idzie. Ona może iść, jak chce, ale z tobą muszę trochę pogadać, długośmy się nie widzieli.

— Jeżeli koniecznie chcesz, możesz iść do domu, ja później przyjdę — zwrócił się Dawid do kochanki.

— Zaczekam na ciebie — postanowiła Róża, siadając obok kochanka.

— No, a teraz napijemy się, a wy prze-proście się — zawołał prezes.

Pobity „alfons” pierwszy wyciągnął dłoń do zgody. Przyznał w przyjacielskiej rozmowie, jaką wywiązała się między do niedawna zawziętymi przeciwnikami, że rzeczywiście Florca namówiła go, żeby odnowił pretensję do swej dawnej kochanki i wyraził przypuszczenie, że Florce musi zależeć na tem, by Róża porzuciła Dawida. Przepięto raz i drugi, a rozochocony prezes odcignął na bok Dawida, chcąc z nim swobodnie porozmawiać. Przeszli do drugiego pokoju, zabierając ze sobą Różę.

— Powiedz mi, czy kto wie, że mieszkasz... w Warszawie na „łipe”. bo wiesz, gdy cię ujrzałem, zlekłem się trochę. Mówili, że ci dali „g’mze” w Rosji, a tu widzę cię we własnej osobie — szedł prezes, kiedy przechodzili korytarzem, do sąsiedniego pokoju.

Musieli zatrzymać się chwile. Róża bowiem zmieniła nagle zdanie i pożegnawszy się z prezesem, opuściła mieszkanie, tłumacząc się wzrastającym bólem głowy.

*) Śmierć przez rozstrzelanie.

Przeszli do pustego pokoju, oświetlonego podobną, jak w „sali” obrad, nędzną lampką i usiadłszy na wyplatanych krzesłach, pod oknem, zaczęli ożywioną rozmowę.

— Przedewszystkiem, pamiętaj! nie „wyklep” mego nazwiska prawdziwego, nazywam się tutaj Dawid Bresler, przezwisko „Nachalnik”. Już nawet cztery lata „odleżałem” na to nazwisko. Wiem o tem, że jestem poszukiwany przez policję niemiecką, bo uciekłem z „Tegel” w Berlinie, miałem tam piętnaście lat. Pamiętaj! nie mów nikomu, bo może mnie kto „zakapować” i byłbym zgubiony. Polska wydałaby mnie, a tam, u tych „szwabów”, to wiesz — mogiła... A co z tobą się stało, że przestałeś kraść, a zostałeś alfonsem?

— Słuchaj, mój przyjacielu — obowiadał z kolei prezes — już siedem lat mieszkam w Warszawie. Z Rumunii, gdzie dawniej zamieszkiwałem, musiałem wyjechać, bo groziło mi kilka lat. Przyjechałem tu, ożeniłem się z kobietą, która była dłuższy czas w Argentynie i przywiozła majątek. Dobrze mi z nią, ma dwa „baizle” a czasem, jak się trafi, to się też pare „gasek” odprawi do Argentyny. Wiem, że ty, jako złodziej gardzisz tym chlebem, ale wierz mi, że to lepsze, jak niepewny złodziejski los, ja nie chcę leżeć na swoje „stare lata” — żartował — a w Polsce, teraz bardzo „ślisko” dla złodziei. Ty też byś mógł się mądrze urządzić, masz taką ładną kochankę, mógłbyś na niej majątek zrobić w Buenos - Aires. Nie bądź głupi! Masz iść kraść na nią i nie być pewnym do tego, czy cię nie zdradzi. Wiesz, że mówił mi o niej, że podobno wsadziła swego kochanka do więzienia. „ewana” jest, żadnemu alfonsovi nie udało się jej opanować, ona chce, żeby na nią kradli, to mądry lis. Ty wiesz, że jako twój starv przyjaciel, rozstrzygnąłem ten spór na twoją korzyść, ale radzę ci trzymaj ją krótko i nie dowierzaj jej za bardzo.

(Dalszy ciąg jutro).

Zabawł się w drwala

Leśniczy Hareska z Lipki zawiadomił wczoraj komisariat policji w Szarleju, że ostatniej nocy ścięto i wywieziono z lasu 9 sosen.

O ten pomysłowy kawał „samozaopatrzeniowy” podejrzany jest silnie mieszkaniec kol. Józefka — niej. Tyczka, do którego „zabrała się” policja.

Śmierć dziecka w studni

Z Bielska donoszą:

We wsi Łazy zdarzył się onegdaj tragiczny wypadek. Do znajdującej się opodal domu Józefa Watroby studni źródlanej nachylił się przez poręcz 2-letni syn Watrobów — Antoś, który straciwszy równowagę wpadł do wody i utonął.

Wszelkie zabiegi, w celu przywrócenia dziecka do życia, okazały się bezskuteczne.

Uzbroił się

Policja w Karol Emanuel przeprowadziła niespodziewana rewizja w mieszkaniu Franciszka Żurka (Kraków 11-b) w poszukiwaniu za przechowywaną przez niego broń palną.

Rewizja dała wynik nadspodziewany. Żurek bowiem posiadał dwa rewolwery, jeden syst. automatycznego „Walter”, drugi bebenkowy oraz wielką ilość amunicji.

Ponieważ Żurek nie miał pozwolenia na broń, rewolwery zajęła policja, przekazując je z doniesieniem karnym starostwu w Świątchłowicach.

RADIO

7.00. Sygnał czasu i pieśń „Kiedy ranne wstają zorze”. 7.05. Gimnastyka. 7.15. Wiadomości meteorologiczne i sportowe. 7.20. Muzyka z płyt. 7.45. Audycja wesoła. 7.52. Komunikat Zw. Pań Domu. 7.55. Przerwa. 11.57. Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. 12.05. Muzyka (płyty). 13.00. Przerwa. 14.55. Muzyka (płyty). 15.05. Komunikat gospodarczy z Warszawy. 15.35. Muzyka (płyty). 16.00. Audycja dla chorych w opracowaniu ks. Ręka. 16.30. Koncert z Warszawy. 17.00. Pogadanka. 17.15. Skrzynka pocztowa dla dzieci. 17.40. Transmisja koncertu z Ciechocinka. 17.55. „Źródła idei komunizmu”. 18.15. „Kajakiem na jeziorach i rzekach Pomorskich”. 18.35. Recital fortepianowy Ludmiły Berkowiczówny. 19.10. 19.10. „Pod wielkim znakiem matematyki”. 19.25. Rozmaitości. 19.40. „Awans Hieronima Cześnika” (krótka opowieść). 20.00. Muzyka lekka z Warszawy. 21.30. Koncert Chopinowski. 22.05. Muzyka taneczna (płyty). 22.25. Wiadomości sportowe. 22.35. Wiadomości meteorologiczne. 22.40. Muzyka taneczna (płyty). 23.30. Wiadomości z kraju dla członków Polskiej Ekspedycji Polarnej na Wyspie Niedźwiedziej. 23.35. Muzyka taneczna (płyty).

10.00. Transmisja pontyfikalnego nabożeństwa z kościoła garnizonowego w Katowicach. 12.30. Komunikat meteorologiczny. 12.35. Poranek muzyczny z Warszawy. 14.00. Skrzynka pocztowa. 14.20. Peśni w wykonaniu Chóru Akademickiego. 14.45. Muzyka lekka (płyty). 15.05. „O załagłościach podatkowych”. 15.20. Muzyka lekka (płyty). 15.45. Skrzynka pocztowa techniczna. 16.00. Audycja dla młodzieży: Radiodbiornik „Co się dzieje na świecie” i Pogawędka p. t.: „Jezioro polskie takie, jak morze”. 16.30. Recital śpiewaczy Jadwigi Zwidyńówny. 17.00. „Sztuka, a klasa robotnicza”. 17.15. Transmisja muzyki z Ciechocinka. 17.30. Prof. Stanisław Ligoń: „Bery i bójki Śląskie”. 18.00. „Kacik językowy”. 18.15. Muzyka lekka (płyty). 18.50. Rozmaitości. 19.00. Słuchowisko p. t.: „Podróż poślubna pana dyrektora”. 19.40. Muzyka lekka (płyty). 20.00. Koncert z Warszawy. 21.30. Recital śpiewaczy Janiny Ziolkowskiej. 22.00. Komunikaty sportowe. 22.10. Muzyka taneczna (płyty). 22.25. Wiadomości sportowe. 22.40. Wiadomości meteorologiczne. 22.45—23.00. Muzyka taneczna z Warszawy.

Noc i obrzędy Świętojańskie w Polsce

Dziś obchodzimy dzień św. Jana Chrzciciela, do którego to dnia przywiązane są z dawien dawna „cuda” przypisywane nietyle świętemu, ile może wigilii i nocy poprzedzającej dzień św. Jana.

Nie od rzeczy więc będzie zapoznać się z obchodami w wigilię św. Jana, obchodami które ze wszystkich obrzędów ludowych należą do najstarszych i najbardziej urozmaiconych.

Różne one są i w różnych okolicach różnie zwane — wszystkie jednak niewątpliwie są pozostałością po święcie pogańskim, związanym z kultem słońca. Dziś pozostała, wymierająca niestety z każdym rokiem, tradycja, obrzędów jest coraz mniej, a wianki ze szły poprostu do rzedu zabawy ludowej.

Wigilia św. Jana, Sobótki, czyli, jak w niektórych okolicach Polski mówią, Kupalnocki, uważane były i są do dzisiaj przez nasz lud za szczególnie się do wróżb nadające. Jest to wieczór, kiedy rozpętuja się wszelkie „złe moce”, ale też jedyny moment do skutecznego ich zwalczania.

Wtedy to należy szukać czarodziejskiego kwiatu paproci, ziół leczniczych, które, zebrane tego wieczora, mają osobliwe właściwości. Specjalnie używanym ziołem w Sobótki jest bylica.

Wierzy się nią bydło, ludzie przewiązuja się w pasie, co ma

chronić od bólów w krzyżu i kościach przez cały rok. Dawniej by dło, ubrane bylicą, przepędzane było przez ogień, który uświęcał i oczyszczał wszystko.

W pogańskich jeszcze czasach gasiło się ogień, utrzymywany cały rok, potem zapalało się nowy, jako symbol rozpoczęcia nowej ery, oczyszczonej i radosnej. Przy ogniskach rozpalanych nad brzegami uroczysk i rzek, zbierali się starzy i młodzi. Starzy zasiadali wokół, przy beczkach wódki i jadła, a młodzi, zwłaszcza młodzież męska, skakali przez ogień, śpiewając pieśni obrzędowe.

Gospodynie i dziewczęta wrzucały w rozniecony pod gołem niebem ogień różne zioła, aby odprzeżyć uroki. Ziele bylicy, spalone w ogniu, miało odgonić urok od krów, które pod ziemi czarami dawały zamało mleka. Rzucano także szatwę, miętę, rutę i inne zioła. W różnych częściach Polski, różne przytem śpiewano pieśni, jak to:

Niechaj ruta w ogniu trzeszczy,
Czarownica w ogniu trzeszczy,
Niech bylicy gałąź pęka,
Czarownica w ogniu wrzeszczy,
Myśmy przyszył tu zdaleka,
Nie zabiorą już nam mleka.
(„zielonki”).

Wraz z ziołami w ogniu miały zginać wszelkie czary, rzucone rzekomo przez czarownice i uroki — jeśli ktoś spojrzał „złem

okiem”. Po powrocie do domu ba by rzucały resztki niespalonych ziół do chaty, obory, chlewu, stodoły, aby się dobrze działo przez cały rok.

Zwyczaj puszczania wianków na wodę i wrózenia z nich jest bodaj najsilniejszy ze wszystkich obrzędów świętojańskich. Zachował się bowiem nietylko po wsiach, ale i po miastach, gdzie tylko jest jakakolwiek woda. Potączone to jest teraz zwykle z zabawą, urozmaiceńiami, fajerwerkami, przejażdżkami łódkami i t. p., na wsi jednak traktuje się to poważniej, obrzędowo, a dziewczęta wróżą sobie, czy dostaną męża i jakiego.

Jeżeli wianki, puszczane przez dziewczęta i przez chłopca, spotykają się, to wrócono im, że się rychło pobiorą. Pieśni najrozmaitszych istnieje przytem bez liku, z różnymi wariantami, w różnych stronach Polski.

Podatki i buchalteria

Wszelkich informacji w sprawach podatkowych i buchalteryjnych udziela rutynowany fachowiec, b. naczelnik urzędu skarbowego

JAN SIMINIAK

Katowice, pl. Wolności 9 III p. tel. 25-77 UWAGA! Abonentom „Nowego Czasu” za okazaniem ważnego kwitu abonentowego porady bezinteresownie. Zamiejscowym listownie za nadesłaniem opisu sprawy i znaczka pocztowego na odpowiedź.

Gdzie spędzić wakacje?

Czorsztyn-Nadzamcze idealne letnisko górskie

Polski Touring Klub uruchomił już w dn. 21 czerwca b. r. w Czorsztynie - Nadzamczu piękne letnisko.

Położone na wysokości ok. 600 m. nad poziom morza, posiada pierwszorzędne warunki klimatyczne. Wspinała dolina Dunajca z kapiela, ożywcze powietrze, bezpośrednia bliskość lasu szpilkowego, idealna południowa wystawa słoneczna, cisza i spokój, nie zrównany widok na Tatry, oraz bliskość gór, składają się na zapewnienie prawdziwego wypoczynku. Jednocześnie przeprowadzone programem gimnastyka oraz lekkoatletyka wraz z takimi sportami jak tenis, pływanie, siatkówka i inne, w szybkim czasie krzepią organizm budząc w nim odporność i zdrowie. Nowocześnie zbudowany Dom Letniskowy P. T. K. posiada pokoje czyste, widne, suche, kompletnie umeblowane i urządzone.

Elektryczne światło, telefon, na we randach leżaki. Pokoje posiadają łóżka ze sprężynowymi siatkami, wosiane materacami, kocami i poduszkami.

Zjazd Księgowych w Gdyni w dniu Święta Morza

Związek Księgowych i Rzecznawców Księgowości na Pomorzu z siedzibą w Grudziądzu (ul. Mickiewicza 18), zwołuje na dzień 29 b. m. zjazd delegatów kół Związku do Gdyni.

Zebrań będzie się składało z dwu części: wewnętrznej Związku oraz ogólnej publicznej. Do uczestnictwa w części ogólnej Związek zaprasza wszystkich kolegów

z całej Polski, którzy w dniu Święta Morza znajdować się będą w Gdyni

Program części ogólnej Zjazdu jest następujący: godz. 9 rano zbiórka w Hotelu Centralnym i wspólne śniadanie,

Poczta, telegraf, telefon na miejscu. Połączenie autobusowe z Nowym Targiem, Szczawnicą i Zakopanem. Dojazd koleją do Nowego Targu.

W programie są przewidziane wycieczki w Pieniny, zjazd łódkami od Czorsztyna do Szczawnicy, wycieczka na czeską stronę do Czerwonego Klasztoru, na Trzy Korony i inne. Cały ten pobyt wraz z mieszkaniem, utrzymaniem, przejazdem kolejowym poc. osobowym z Katowic do Nowego Targu i z powrotem, autobusami ew. wiza na czeską stronę wynosi zł. 150 — od osoby za dwa tygodnie.

Kto nie chce korzystać z przejazdów, wycieczek, programu i t. p. i przybędzie na własny koszt do Domu Letniskowego Polskiego Touring Klubu w Czorsztynie opłaca koszt pobytu w wysokości ok. zł. 100 za 14 dni od jednej osoby.

Wszelkich bliższych informacji udziela: Polski Touring Klub w Katowicach, ul. Stawowa L. 14. tel. 7

DINOL PŁYN I PROSZEK

opatentowane niezawodne środki od potu

Płyn — przy poceniu pach i rąk.
Proszek — przy poceniu nóg.
Usuwa pot i niemiła jego woń już po pierwszym użyciu.

Ogłoszenia DROBNE

ŻEGIESTÓW - ZDRÓJ. pensjonat Żorlina Pauliny Bieleckiej — komfort, zdrowie, swoboda przy minimalnym wydatku. Idealny wypoczynek dla pracowników umysłowych. Pierwszorzędna kuchnia. Na czerwiec zniżki. Informacje w Katowicach, tel. 21-06.

PRAGNIESZ nabyć lub sprzedać, poszukać mieszkanie, pożyczki, posady lub pracy, zgubiłeś dokumenty lub cenne przedmioty, chcesz się ożenić lub wyjść za mąż — daj ogłoszenie w „Nowym Czasie”. Dzięki pośrednictwu ogłoszeniowemu w „Nowym Czasie” wiele już osób uzyskało to, czego pragnęło. Mały wydatek na drobne ogłoszenie opłaca się sownie. Słowo 15 gr., dla poszukujących pracy 5 gr.

ŻEGIESTÓW NAD POPRADEM pierwszorzędny pensjonat „Poprad” poleca pokoje z całodziennym utrzymaniem (4 posiłki) na czerwiec po zł. 4,50 dziennie od osoby. Piękne położenie. — Dużo słońca. Własna plaża popradowa — ogród sad. Idealny wypoczynek — spółki — najlepsze towarzystwo. Informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje „Nowy Czas”. Katowice, Mieleckiego 8, telefon 29-48.

ABONAMENT miesięcznie w administracji wżg zamiejscowy zł. 2.50, zagranicą zł. 5.50.

CENY OGŁOSZEN: Cała strona w tekście zł. 500, pół strony zł. 275, 1 mm wiersz i łamowy opisowe zł. 2.50 specjalne zł. 1.50 reklamy 60 gr., drobne 15 groszy za wyraz W niedzielę i dni świąteczne 25 proc. drożej

Wydawca: Nowy Czas, w Katowicach

Redaktor: Józef Książek

P. K. O. Nr. 300.277

Druk „Prasa Polska” S. A.